

Přehled nejčastějších chyb/nedostatků identifikovaných v rámci sestavování a předkládání výkazu za rok 2022 zprostředkovateli finančních služeb (dále jen „výkaz“), včetně úprav v nastavení výkazu za rok 2023 a doporučení k podávání výkazu

- 1) Řádek 8 v datové oblasti ZFS01_20 a řádek 6 v datových oblastech ZFS01_30, ZFS01_40 a ZFS01_50 týkající se povinného pojištění profesní odpovědnosti jsou povinně uváděnými údaji. Pokud k okamžiku vyplnění výkazu nemá vykazující subjekt oprávnění k výkonu dané činnosti (např. bude oprávnění zrušeno v mezidobí mezi vygenerováním výkazu a jeho samotným vyplňováním ze strany vykazujícího subjektu), je uvedení pojistitele dobrovolné, nicméně je i přesto nutné v příslušných polích vyplnit minimálně 00000000 (8 nul). Pokud oprávnění k výkonu dané činnosti k okamžiku vyplnění výkazu vykazující subjekt má, ale nedisponuje pojištěním odpovědnosti za škodu způsobenou v souvislosti s výkonem jeho činnosti, musí uvést rovněž 00000000 (8 nul) a zdůvodnit absenci tohoto pojištění v poli komentář vždy na konci každého bloku. Česká národní banka však upozorňuje, že výjimky z povinnosti disponovat profesním pojištěním odpovědnosti dle relevantních sektorových zákonů neexistují a vykazující subjekt bude následně vyzván k jeho zřízení. V případě, že je daná datová oblast prázdná, bude vykazující subjekt na absenci údaje o pojistiteli upozorněn prostřednictvím chybového protokolu, který obdrží po odeslání výkazu. V případě, že údaj o pojistiteli nebude jediným údajem v rámci dané datové oblasti, bude vykazující subjekt upozorněn na absenci údaje o pojistiteli prostřednictvím formátové kontroly, která neumožní odevzdat výkaz, aniž by byl daný údaj doplněn. Pokud vykazující subjekt uvede z jakéhokoliv důvodu 00000000 (8 nul) a zároveň použití tohoto náhradního identifikátoru nevysvětlí v příslušném komentáři na konci příslušného datového bloku, bude rovněž upozorněn prostřednictvím chybového protokolu po odevzdání výkazu a vykazovací povinnost nebude splněna, dokud vykazující subjekt vysvětlení v komentáři neuvede.
- 2) Častým problémem bylo odstraňování řádků, potažmo jednotlivých údajů, v datových oblastech obsahujících variabilní řádky (tedy tabulku s nastavitelným množstvím řádků). Tyto změny je vždy nutné provádět podle podrobného návodu uvedeného vždy nad tabulkou ve všech relevantních datových oblastech výkazu.
- 3) Odstranění vybraných řádků je řešením pro splnění vykazovací povinnosti například pokud se nedaří úspěšně odeslat výkaz a chybový protokol se odkazuje na datovou oblast, ve které subjekt nebyl činný. Poté doporučujeme odstranit veškeré řádky. Výkaz dále neumožňuje ponechání řádku s nulovými hodnotami v oblasti pro vykazování zprostředkované produkce, a proto je nutné takový řádek odstranit.
- 4) Častým nedostatkem bylo rovněž započítávání vázaných zástupců, resp. doplňkových pojišťovacích zprostředkovatelů, do počtu pracovníků v datových oblastech ZFS01_20, ZFS01_30, ZFS01_40 a ZFS01_50 formuláře výkazu.
- 5) Jako finanční instituci, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZDPZ vykazuje produkci, je nutné uvádět ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (pojišťovna nebo zajišťovna).
- 6) Jako finanční instituci, pro kterou investiční zprostředkovatel dle ZPKT vykazuje produkci, je nutné uvádět pouze ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (banka s příslušným oprávněním, investiční společnost nebo obchodník s cennými papíry).
- 7) Jako finanční instituci, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZDPS vykazuje produkci, je nutné uvádět pouze ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (penzijní společnost).
- 8) Jako finanční instituci, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZSÚ vykazuje produkci, je nutné uvádět pouze ty spolupracující subjekty, které jsou v dané oblasti distribuce poskytovateli finančních služeb (banka a nebankovní poskytovatel spotřebitelského úvěru).
- 9) Finanční institucí, pro kterou samostatný zprostředkovatel dle ZSÚ zprostředkoval úvěr ze stavebního spoření podle ustanovení § 5 odst. 2 (úvěr ze stavebního spoření podle zákona o stavebním spoření) a § 5 odst. 5 (tzv. překlenovací úvěr) zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů (viz § 2 odst. 2 písm. c) ZSÚ), musí být vždy pouze stavební spořitelna. Stavební spořitelna současně nesmí figurovat jako spolupracující subjekt, pro nějž samostatný zprostředkovatel dle ZSÚ zprostředkoval úvěr na bydlení (mimo stavební spoření) či úvěr jiný než na bydlení.

- 10) Do počtu tzv. "tipařů" musí vykazující subjekt zahrnout všechny pracovníky využívané k vyhledávání klientů. Do tohoto výčtu spadají taktéž případně tzv. call-centra, která vykazující subjekt k oslovování klientů využívá.
- 11) Vykazovací povinnost spojená s uvedením zprostředkovaného předepsaného pojistného samostatným zprostředkovatelem podle ZDPZ se vztahuje pouze na předepsané pojistné z nově zprostředkovaných smluv, nikoli na předepsané pojistné z historicky zprostředkovaných smluv. Smlouvy zprostředkované v době před předmětným obdobím se uvádějí pouze do buněk ZFS01_20[9,1] a ZFS01_20[10,1] jako pojistné smlouvy ve správě, pokud zprostředkovatel vykonává jejich správu.
- 12) Nelze zaměňovat (příp. považovat za shodnou) produkci samostatného zprostředkovatele dle ZDPZ (údaje vykazovány v rámci datových oblastí ZFS01_20 až ZFS01_27) s produkcí tzv. flotiláře, resp. činností pojistníka dle § 4 ZDPZ (údaje vykazovány pouze v datové oblasti ZFS01_12).
- 13) Pokud je produkce vykazujícího subjektu v ČR zprostředkována pro zahraniční spolupracující subjekt (např. pojišťovna nebo banka) vykonávající svoji činnost na území ČR na základě notifikace, či formou pobočky, není taková produkce zprostředkováním vybrané finanční služby do zahraničí a musí na ni být nahlíženo jako na činnost vykonanou na území ČR.
- 14) Vykazovací povinnost lze splnit pouze prostřednictvím systému SDAT, a to ve lhůtě do 31. 3. roku následujícího po roce, za který je výkaz sestavován a předkládán ČNB. Za splněnou je tato povinnost považována až ve chvíli, kdy je vykazujícím subjektem odevzdán v systému SDAT výkaz neobsahující žádné závažné chyby. Bezchybné odevzdání výkazu však nevyklučuje ověření faktického stavu v rámci navazující dohledové činnosti ČNB.
- 15) Je nutné, aby vykazující subjekty měly přizpůsobeny své interní postupy, systémy a evidence tak, aby měly k dispozici výkazem požadované údaje a výkaz mohly předkládat řádně a včas. V případě neuvedení požadovaného údaje ve výkazu je vykazující subjekt povinen chybějící údaj bez zbytečného odkladu doplnit.
- 16) Vyplněný výkaz nemůže vykazující subjekt odeslat ve formě excel souboru prostřednictvím datové schránky nebo elektronickou poštou (e-mailem). Výkaz je sestavován a poskytován ČNB pouze prostřednictvím systému SDAT.
- 17) Formulář výkazu k vyplnění za příslušný kalendářní rok bude dostupný vykazujícímu subjektu prostřednictvím unikátního hypertextového odkazu, který bude součástí upozornění zasílaného ČNB v průběhu ledna roku následujícího po roce, za který je výkaz sestavován a předkládán ČNB. Pokud má však vykazující subjekt zřízen trvalý přístup do systému SDAT z důvodu jiných vykazovacích povinností, bude mu výkaz zpřístupněn v systému SDAT v den vygenerování hypertextových odkazů, tedy ještě před tím, než mu bude doručeno výše zmíněné upozornění.
- 18) Po kliknutí na unikátní hypertextový odkaz, který vykazující subjekt obdržel od ČNB (popř. zkopírování odkazu do webového prohlížeče), musí vykazující subjekt zadat e-mailovou adresu, na kterou bude zaslán ověřovací kód. Doba pro obdržení ověřovacího kódu je přibližně 15 minut. V případě neobdržení ověřovacího kódu doporučujeme ověřit správnost zadání příslušné e-mailové adresy, příp. i kontrolu správnosti nastavení e-mailové schránky, tj. zda zpráva nebyla zařazena mezi tzv. spamy.
- 19) Každý přístupový link obdrženy vykazujícím subjektem je unikátní pro přístup do formuláře výkazu pro příslušný rok. Vykazující subjekt tedy nemůže použít hypertextový odkaz, který obdržel v některém z předešlých roků pro splnění jeho současné vykazovací povinnosti. Pro přístup do formuláře musí vždy využít unikátní hypertextový odkaz vygenerovaný pro příslušné vykazovací období.
- 20) Pokud vyplněné pole po stisknutí tlačítka „Zkontrolovat“ zčervená, obsahuje toto pole údaj v chybně uvedeném formátu (např. uvedení pouze čísel v názvu spolupracujícího subjektu).
- 21) Vyhláška č. 518/2020 Sb., o předkládání informací zprostředkovateli finančních služeb České národní bance, se vztahuje na všechny „zprostředkovatele finančních služeb“ s oprávněním k výkonu této činnosti, a to bez ohledu na to, zda činnost v předmětném období vykonávali, či nikoliv. Pokud zprostředkovatel v předmětném období danou činnost nevykonával, je nutné, aby výkaz vyplnil v ostatních oblastech (např. finanční situace a výsledky hospodaření, pojištění odpovědnosti).

- 22) Pokud jde o varování obsažená v obdrženém protokolu o zpracování dat, ta slouží výhradně jako upozornění vykazujícímu subjektu na fakt, že jím vykázané údaje mohou (tedy nikoliv musí), vykazovat chyby. V případě obdržení varování by se měl vykazující subjekt na příslušné části výkazu zaměřit a ujistit se, že stav výkazu odpovídá skutečnosti. Ověření faktického stavu může být předmětem navazující dohledové činnosti ČNB.
- 23) V případě dodatečné opravy údaje v již sestaveném a poskytnutém výkazu je nutné, aby po jejím zohlednění do výkazu provedla vykazující osoba zmáčknutí oranžového tlačítka „Zkontrolovat“ v pravém horním rohu, následně výkaz uložila a poté ho opětovně odeslala. O stavu vykazovací povinnosti je vykazující osoba informována prostřednictvím protokolu o zpracování dat (specifikace případných závažných chyb a varování) po odevzdání výkazu.
- 24) S ohledem na možnost provedení případné opravy nebo upřesnění poskytnutých údajů doporučujeme zprostředkovatelům finančních služeb pečlivě uschování přístupových údajů k výkazu, např. uložení PDF souboru s přístupovým linkem do systému SDAT na bezpečné místo. Pokud vykazující subjekt nemá připravenou funkcionalitu „Datového trezoru“ v datové schránce, promazávají se mu přijaté zprávy po uplynutí lhůty 90 dní a v případě potřeby opravy dat by si zprostředkovatel finančních služeb musel zažádat o opětovné zaslání přístupového linku. Obdobná situace může nastat při obdržení přístupového linku přes e-mailovou schránku, která může mít rovněž nastavený mechanismus pro odstraňování starších zpráv.
- 25) Pro případné dotazy týkající se vykazovací povinnosti je možné využívat k tomu určenou e-mailovou adresu vykaz-zfs@cnb.cz.
- 26) Roční objem příspěvků klienta musí být v souladu s ustanovením § 9 odst. 1 zákona č. 427/2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření, ve znění pozdějších předpisů, vyšší než nebo roven 1 200 Kč. Respektive výše měsíčního příspěvku klienta nesmí být nižší než 100 Kč.
- 27) Z důvodu časté absence údajů ohledně odměn (provizí) přijatých vykazujícími subjekty byla pole ZFS01_20[3;1], ZFS01_30[3;1], ZFS01_40[3;1] a ZFS01_50[3;1] nově nastavena jako povinná. Pokud vykazující subjekt nedisponuje odděleně informací o výši přijatých a vrácených odměn (provizí) v předmětném období (včetně odměn přijatých v předmětném období za produkci zprostředkovanou v předešlých obdobích), uvede jejich celkový objem (saldo) a popíše tuto skutečnost v komentáři příslušné datové oblasti. Pokud vykazující subjekt v předmětném období nepřijal žádnou odměnu, je rovněž nutné uvést nulovou hodnotu.
- 28) Častou chybou je uvádění údajů ve špatných jednotkách. U každého pole je vždy uvedena informace, v jakých jednotkách má být údaj uváděn, a je vždy nutné se tímto řídit.
- 29) Při vyplňování výkazu je nutné striktně rozlišovat, zda se jedná o zprostředkovatelskou, či tzv. tipařskou činnost. Výkaz se zaměřuje primárně na činnost zprostředkovatelskou, informace týkající se tipařské činnosti vykazujícího subjektu se do výkazu neuvádějí.
- 30) Vykazující subjekt musí poskytnout úplné informace, které jsou po něm ve výkazu vyžadovány. Jedná se především o vyčerpávající výčet všech srovnávačů/webových stránek/(nově i webových stránek s informacemi dle nařízení SFDR) využívaných k činnosti vykazujícího subjektu, nebo uvedení úplného počtu stížností, který byly podány (např. i na vázané zástupce/tipaře vykazujícího subjektu).